एवंतावदजस्रसुखंविशोकंब्रह्मैवभगवतःस्वरूपम् तत्प्राप्तानांचनप्राप्यंकृत्यंवाकिंचिदस्तीत्युक्तम् इदानींततःप्राक्सएवसर्वफलदातासर्वकर्मप्रवर्तकश्चेत्याह सएवश्रेयसांफलानांविभुः दाताऽपि तत्रहेतुः भावानांब्राह्मणादीनांस्वभावैः शमदमादिभिर्विशेषणैः विहितस्यसतःशुभस्यकर्मणोयतःप्रवर्तकात्प्रसिद्धिः यद्वा भावानांमहदादीनांस्वभावेनपरिणामेनविहितस्यसतःकार्यस्यप्रसिद्धिः सएवस्वर्गादीनांदातेत्यर्थः ननुकर्मकर्तुर्मृतस्यकथंस्वर्गादिफलंस्यात्तत्राह स्वारंभकधातूनांभूतानांविगमेवियोगेसति अन्वनुविशीर्यमाणेऽपिदेहे तत्रस्थंव्योमेवयस्तेनसहनविशीर्यते यतःतेनसहनजातः तस्यपुरुषस्यश्रेयसांप्रभुरित्यर्थः ॥ ४९ ॥ अध्यायत्रयस्यार्थमुपसंहरति सोऽयंतेसमासेनसंक्षेपेणाभिहितः तमेवाह सदसत्कार्यं

सश्रेयसामपिविभुर्भगवान्यतोऽस्यभावस्वभावविहितस्यसतःप्रसिद्धिः ॥ देहेस्वधातुविगमेऽनुविशीर्यमाणे व्योमेवतत्रपुरुषोनविशीर्यतेजः ॥ ४९ ॥ सोऽयंतेभिहितस्तातभगवान्विश्वभावनः ॥ समासेनहरेर्नान्यदन्यस्मात्सदसच्चयत् ॥ ५० ॥ इदंभागवतंनामयन्मेभगवतोदितम् ॥ संग्रहोऽयंविभूतीनांत्वमेतद्विपुलीकुरु ॥ ५१ ॥ यथाहरौभगवतिनृणांभक्तिर्भविष्यति ॥ सर्वात्मन्यखिलाधारेइतिसंकल्प्यवर्णय ॥ ५२ ॥ मायांवर्णयतोऽमुष्यईश्वरस्यानुमोदतः ॥ शृण्वतःश्रद्दधानस्यमाययात्मानमुह्यति ॥ ५३ ॥ इतिश्रीभागवतेमहापुराणेद्वितीयस्कंधेब्रह्मनारदसंवादेसप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ राजोवाच ब्रह्मणाचोदितोब्रह्मन्गुणाख्यानेगुणस्यच ॥ यस्मैयस्मैयथाप्राहनारदोदेवदर्शनः ॥ १ ॥ एतद्वेदितुमिच्छामितत्त्वंवेदविदांवर ॥ हरेरद्भुतवीर्यस्यकथालोकसुमंगलाः ॥ २ ॥ कथयस्वमहाभागयथाऽहमखिलात्मनि ॥ कृष्णेनिवेश्यनिःसंगंमनःस्त्यक्ष्येकलेवरम् ॥ ३ ॥

कारणंचहरेरन्यन्नभवति ननुहरेः तदव्यतिरेकेतद्गतविकारप्रसंगःस्यात् न अन्यस्मात्कारणभूतोहरिःकार्याद्व्यतिरिक्तइत्यर्थः ॥ ५० ॥ अयंच विभूतीनांसंग्रहउदितः ॥ ५१ ॥ यथावर्णितेननृणांभक्तिर्भविष्यतीत्येवंसंकल्प्यसंचिंत्य तथाहरिलीलाप्राधान्येनश्रीभागवतंवर्णय नतुभक्तिरसविघातेनकेवलंतत्त्वमित्यर्थः ॥ ५२ ॥ ननुलीलामायाश्रयाकिंतद्वर्णनेनेत्यतआह मायामिति ॥ ५३ ॥ इति०भा०द्वि०सप्तमोध्यायः ॥ ७ ॥ अष्टमेदेहसंबंधमाक्षिपन्नीशजीवयोः ॥ बहून्परिक्षिदापृच्छत्पुराणार्थान्बुभुत्सितान् ॥ १ ॥ त्वमेतद्विपुलीकुर्वित्युक्तंतदेवविपुलीकरणंपृच्छति ब्रह्मणेतित्रिभिः अगुणस्यगुणातीतस्यापि देववद्दर्शनंयस्यसः ॥ १ ॥ २ ॥ निःसंगंमनःश्रीकृष्णेनिवेश्येतिस्वप्रयत्नोदर्शितः ॥ ३ ॥